

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

DIVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXI. — LETO XXXI.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (CETRTEK), AUGUST 26, 1948

ŠTEVILKA (NUMBER) 167

Sovjetska učiteljica pravi, da je hotela zbežati, ko je skočila skozi okno konzulata

Kosenkina je že v Rusiji sklenila, da se ne bo vrnila iz Zed. držav

NEW YORK, 25. avgusta—Sovjetska učiteljica Oksana Kosenkina je danes časnikarjem izjavila, da je skočila skozi okno tretjega nadstropja sovjetskega konzulata z namenom, da bi zbežala.

Kosenkina je rekla: "Vedela sem, da mi ne bo mogoče zbežati v Rusijo, če mi niso dovolili, da bi zapustila konzulat. Zato sem skočila skozi okno. Nisem hotela storiti samomor. Želela sem zbežati."

Kosenkina je potrdila, da se ni hotela vrniti v Rusijo in zato ni prišla na ladjo, ki je odplula julija meseca.

To je bil prvi pogovor Kosenkine z ameriškim časnikarjem, odkar je skočila skozi okno. Njene izjave so bile prevedene iz rušine.

Sklep, da ostane v Ameriki je storila v Rusiji

Med ostalim je Kosenkina razkrila, da sta sovjetski ambasador Panjuškin in konzul Lomakin povedala, kaj naj reče v pogovoru s časnikarji, ki so bili prirejeni potem, ko je Lomakin izjavil časnikarjem, da jo "je osvobodil" z neke farne ruskih beguncev.

Bivša sovjetska učiteljica je tudi rekla, da ljubi svoj narod in svoje ljudstvo, da pa se ne strinja "s politiko Jožefa Stalina". Pristavila je, da se ne more strinjati z režimom v Sovjetski zvezi.

Kosenkina je dalje povedala, da je že v Rusiji sklenila, da bo ostala v Ameriki, če bo mogla priti sem. Razkrila je, da so ji v Sovjetski zvezi "vzeli" moža in da še vedno ne ve, kje se nahaja. Njen sin, ki je študiral na univerzi, pa je padel v vojni pri Leningradu leta 1942.

Sovjetski podkonzul je zapustil New York

Istočasno, ko je Kosenkina imela pogovor s časnikarjem pa se je v sovjetskem konzulatu

podkonzul Zot Čepurnik poslovil od časnikarjev in izjavil, da se vrača v Sovjetsko zvezo. Rekel je, da gre na letališče La Guardia.

Konzul Lomakin bo odpotoval v soboto.

Kosenkina je medtem razkrila še neke druge zadeve v zvezi s svojim skokom s tretjega nadstropja sovjetskega konzulata. Ko se je nahajala na farni ruskih beguncev, je pisala konzulu Lomakinu o svojem življenju v Sovjetski zvezi, vključno o zadevi s svojim možem in sinom. Z istim pismom je podala ostavko kot učiteljica sovjetskih diplomatov in zahtevala, da se jo premesti v neki hotel.

"Ker mi tega niso dovolili, sem odločila, da bom odšla sama."

Kosenkina je dalje rekla, da so ji Sovjeti zaupali, čeprav so vedeli za usodo njenega moža in sina.

Na zadnje vprašanje časnikarjev glede njenega sklepa, da ostane v Ameriki, pa je Kosenkina odgovorila:

"Še ko sem bila v Rusiji sem mislila, če bi šla v Ameriko, da bi lahko ostala tam in bi se ne vrnila nazaj."

CTS imel julija meseca \$31.352 dobička

Cleveland Transit System je preteklega meseca, ko je bila zvišana vozna, imel \$31,352 dobička. Toda kljub temu proračun za prvih sedem mesecev tekočega leta ne bo preveč rožnat, kajti pred zvišanjem prevoznine je CTS imel \$949,282 deficita.

S konvencije Ameriške bratske zveze

18. redna konvencija Ameriške bratske zveze, ki se je vršila v Elyju, Minn., se je pričela 12. avgusta in zaključila 17. avgusta.

Konvenčni predsednik je bil Frank E. Vrančar iz Joliet, Ill. Zapisniki zborovanj so se vodili v slovenščini in angleščini istočasno. Zbornica ni napravila večjih sprememb v pravilih; sprejela je nekaj popravkov in odbor za pravila, v večini pa so pravila ostala po starem. Da se ustreže članom druge generacije, ki ne čita in razume dobro slovenščino, je konvencija odločila, da se bo s 1. januarjem 1949 priobčilo angleški del glasila "Nove Dobe" na prednjo stran, slovenski del bo pa znotraj.

Večina starih glavnih odbornikov je bilo ponovno izvoljenih, in sicer bodo tvorili glavni odbor sledeči odborniki:

Janko N. Rogelj, Cleveland, O., glavni predsednik; Cyril Rovansk, Cleveland, O., prvi gl. podpredsednik; John L. Zivet, Joliet, Ill., drugi gl. podpredsednik; Mary Predovich, Butte, Mont., tretja gl. podpredsedni-

ca; Steve Mauser, Denver, Colo., četrti gl. podpredsednik; Louis Polaski, Canonsburg, Pa., peti gl. podpredsednik; Ant. Knapp, Ely, Minn., šesti gl. podpredsednik; Anton Zbašnik, glavni tajnik; Frank Tomsich, pomožni gl. tajnik; Louis Champa, gl. blagajnik; Dr. F. J. Arch, glavni zdravnik; Anton J. Terbovec, urednik-upravnik uradnega glasila.

Glavni nadzorni odbor: Frank J. Kress, Pittsburgh, Pa., predsednik; Frank E. Vrančar, Joliet, Ill., prvi nadzornik; Matt Anzelc, Aurora, Minn., drugi nadzornik; Fannie Yenko, Rock Springs, Wyo., tretja nadzornica; Pauline Vogrich, Milwaukee, Wis., četrta nadzornica.

Glavni porotni odbor: Anton Okolish, Barberton, O., predsednik; Rose Svetich, Ely, Minn., prva porotnica; Mary Bodack, Pittsburgh, Pa., druga porotnica; Ann Allen, Great Falls, Mont., tretja porotnica; Frank Masle, Little Falls, N. Y., četrta porotnica.

Delegacija je z veliko večino odobrila predlog, da se bo prihodnja konvencija ABZ vršila v Clevelandu, O.

DOMAČE VESTI

Vile rojenice

Pri družini Mr. in Mrs. Albert E. Simens so se zglasile vile rojenice in pustili v spomin krepkega sinčka-prvorojenca. Tako sta prvič postala "grandpa" in "grandma" poznana Mr. in Mrs. Albert in Dorothy (rojena Jakšič) Simens, ki vodita trgovino z modnim blagom na 694 E. 200 St. Čestitamo!

Dodatek

Dodatno k poročilu, ki smo ga včeraj podali glede dveh naših mladih fantov, Frank R. Balish in Joseph Ogrinc, se nam poroča, da je Joseph sin poznane Ogrincove družine na 366 E. 161 St., ter je bil svoječasno eden najbolj zvestih raznašalcev "Enakopravnosti". Frank je pa sin Mrs. Gertrude Balish, 389 E. 162 St., o katerem smo včeraj imeli bolj popolne podatke.

V Milwaukee

Naš dolgoletni zastopnik Mr. John Renko se je danes podal s svojo hčerko Mrs. Albina Mršnik in vnukinjo Rosemary Mršnik na obisk k sorodnikom in prijateljem v Milwaukee, Wis. Spotoma se bodo ustavili v Waukeganu in Sheboyganu. Želimo jim mnogo zabave in razvedrila ter srečen povratek!

Redna seja

V petek zvečer ob 7:30 uri se bo vršila redna mesečna seja društva "Zavedni sosede" št. 158 SNPJ v Slov. društvenem domu na Reher Ave. Članstvo je prošeno, da se udeleži polnoštevilno.

Prestal operacijo

Mr. John Bostjančič, 19071 Renwood Ave., je srečno prestal operacijo v Women's bolnišnici. Obiski prijateljev so sedaj dovoljeni, mi mu pa želimo, da bi čim prej popolnoma okreval!

Na obisku

Iz Washingtona, D. C., je po enajstih letih zopet prišla na obisk k prijateljem in znancem Mrs. Charles Bolka s sinom David, ki se je včeraj podal na kratek obisk v Detroit, Mich. Za časa obiska se bosta nahajala pri Mr. in Mrs. Joseph Durn na 16122 Huntmere Ave. Upamo, da se bosta prav dobro zabavala v naši metropoli!

Policija ulovila osumljenca v zvezi z bombnim napadom

Pomožni varnostni direktor Alvin J. Sutton je včeraj osebno zasledil moža, ki je osumljen, da je vrgele preteklo nedeljo bombi, ki sta poškodovali hiši kouncilmana Charles V. Carra in Buster Matthews, ki je bil priča v znani aferi z Molnarjem. Ime ujetega osumljenca, ki se je nahajal v mestnem zaporu, je John S. Horvatin.

Horvatin je bivši kaznjeneec in glavna osebnost v preiskavi umora Lestera L. Lemona, ki je 14. januarja bil ubit v nekem klubu na Chester Ave.

Mathews in Carr, katerih hiši sta bili poškodovani, sta pomagala Suttonu, da je zbral dokaze proti bivšemu policijskemu leut. Ernestu Molnarju. Oba sta izjavila, da sta bombi bili vrženi kot svarilo, da ne bi govorila tudi o ostalih, ki so bili vpleteni v afero.

Doslej še ni razkrito ničesar glede izjav novega aretiranca Horvatina. Skupaj z njim je bila zadržana v zaporu tudi njegova 23 let stara ljubica.

Poroka

V soboto zjutraj ob 8:30 uri se bosta poročila v cerkvi Marije Vnebovzete Miss Sophia Jankowski, hčerka Mr. in Mrs. Stanley Jankowski, 663 E. 160 St., in Mr. Michael Podboy, sin poznane družine Mr. in Mrs. Mike Podboy, 15250 Lake Shore Blvd. Poročna slavnost se bo vršila zvečer v Slov. domu na Holmes Ave. Novoporočencema naše čestitke!

Piknik Ameriško-slovenskega kluba

Kot nam poroča poznani Louis Gržely iz Painesville, O., se bo v nedeljo 29. avgusta vršil velik piknik Ameriško-slovenskega kluba na znanih prostorih Rifle and Hunting kluba na Rt. 44, štiri milje južno od Painesville, O. Klub se priporoča cenjeni javnosti za obilen poset. Pripravljeni odbor bo poskrbel, da bo vsakovrstne zabave dovolj na razpolago za vse posetnike, glede okrepčil bodo pa kuharice in natakariji tudi pripravili vse najboljše.

Mož se utopil v jezeru

Včeraj so obrežni čuvaji izveleli iz jezera Erie truplo 54 let starega samca Davida Baileya, ki je stanoval na 1921 E. 182 St.

Podr. št. 39 Sansa

Redna seja podružnice št. 39 SANSa se bo vršila v petek, 27. avgusta točno ob osmih zvečer v Slov. nar. domu na St. Clair Ave., soba št. 3. Društveni zastopniki in člani so prošeni, da se gotovo udeležijo, ker je več važnih stvari za rešiti.

SESTANEK ČASNIKARJEV S KOSENKINO ODLOŽEN

NEW YORK, 24. avg. — Danes je za nedoloten čas bil odložen sestanek med časnikarji in sovjetsko učiteljico Kosenkino. Baje je do odlaganja prišlo radi "utrujenosti" učiteljice.

AVSTRALIJA POMAGA ANGLEŽEM Z OROŽJEM

CANBERA, 23. avg. — Avstralski premier Joseph B. Chifley je danes izjavil, da je Avstralija poslala Angležem orožje in municijo, da jim pomaga zatreti vstajo na Malaji, ki so jo baje organizirali komunisti.

Leteča trdnjava eksplodirala pri Honolululu; 16 ubitih

HONOLULU, 25. avg.—Šestnajst od 20 članov posadke je bilo snoch ubitih, ko je leteča trdnjava B-29 izgubila en stroj in treščila na polje v bližini honolululske letališče.

Štirje člani posadke so bili rešeni in odpeljani v bolnišnico. Očividci pravijo, da je leteča trdnjava eksplodirala potem, ko je čez četrt milje drsala po zemlji. Pripadala je skupini trdnjav, ki so letele verjetno iz Spokane, Wash., na Okinavo. Letalo je hotelo pristati na letališče pri Honolululu, ko je izgubilo en stroj, toda pilotu se poskus ni posrečil. Trdnjava je treščila na zemljo in ko je trčila v neko drugo transportno letalo, eksplodirala. To je najtežja letalska nesreča v zgodovini Honolulula.

NEWTON, N. J., 25. avg. — Častniki zračne sile so danes začeli preiskavo v zvezi z letalsko nesrečo, v kateri je bilo ubitih devet članov posadke.

Romunski vladni uradniki obtoženi, da hujskajo Jugoslovane na revolto

Novi grobovi

STEPHANIE SCHOBAR

Po enotedenski boleznii v mestni bolnišnici je umrla Stephanie Schobar, (Šobar), stara 60 let, stanujoča na 1397 E. 45 St. Njeno deklinško ime je bilo Schullhauser ter je bila rojena v Zagrebu, odkoder je prišla v Ameriko leta 1920. Bila je članica društva Majka Božja Bistrička št. 47 HBZ.

Tukaj zapuša hčer Mrs. Mildred D. Planin, dve sestri, Mrs. Marie Platner in Mrs. Roza Schobar ter sestro in dva brata v stari domovini.

Njen soproj Joseph je umrl leta 1945. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj ob 9. uri iz Grdinovega pogrebnega zavoda, 1053 E. 62 St., v cerkev sv. Pavla na E. 40 St. in nato v družinsko grobnico na pokopališče Calvary.

JULIA POJE

Dodatno k poročilu o smrti mladenke Julia Poje se poroča, da je pohajala šolo sv. Vida ter je graduirala iz Jane Adams šole. Zaposlena je bila pri Rit Mor Sportswear Co. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 7:45 ur iz Zakrajskega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in nato na pokopališče Calvary.

UPORNIKI NA BURMI OGROŽAJO PRESTOLNICO

RANGOON, 23. avg. — Premijer Burme Thakin Nu je danes apeliral na ljudstvo, naj pomaga pri zatretju upora, ki se širi na Burmi.

Upor so organizirali levičarji pod vodstvom komunistov. Po zadnjih poročilih se uporniki naglo bližajo prestolnici Burme Rangoonu.

PROTESTNA STAVKA V ITALIJI RADI ARETACIJ

PALERMO, 25. avg. — Danes je bila v italijanskem mestu Caltanissetta, ki šteje 55,000 prebivalcev, oklicana splošna stavka.

Stavko so oklicali komunistični voditelji Konfederacije dela v znak protesta proti aretaciji komunističnega okrožnega zastopnika in devetorica ostalih delavskih voditeljev, ki so bili aretirani v zvezi z nemiri preteklega novembra, ko je bil ranjen neki zastopnik šefa policije. Nemiri so v novembru bili prirejeni kot protest proti draginji.

DELAVCI V LOS ALAMOSU SE VRNILI NA DELO

LOS ALAMOS, N. M., 25. avg. — Delavci uposleni pri atomskih projektih v Los Alamosu so se danes vrnili na delo.

Do sporazuma je prišlo, ko je Brown Root Construction Co. pristala na zahtevo delavcev, ki so včlanjeni v unijo AFL, da ne bo več najemala delavcev iz New Mexico. Ta zadeva je bila glavni vzrok, da je pred sedmimi dnevi 3,000 delavcev odšlo "ribariti."

FRANCIA IN ŠPANJA PODPISALI SPORAZUM

MADRID, 23. avg. — Med Francijo in Španijo je bil danes podpisan sporazum glede letalskih civilnih zvez med obema državama.

V jugoslovanski noti je omenjena tudi zunanja ministarka Ana Pauker

PRAGA, 25. avgusta—Belgrajski radio je danes naznanil, da je Jugoslavija obtožila romunske uradnike, da hujskajo jugoslovanske državljane, naj zrušijo režim maršala Tita.

V radijski oddaji je rečeno, da so obtožbe bile predložene v obliki formalne note, ki je bila poslana romunski vladi.

V noti je obtožena romunska zunanja ministarka Ana Pauker, da je odprto pozvala, naj se odstrani sedanjo vodstvo Jugoslavije. Dalje pravi nota, da je kampanja proti Jugoslaviji s strani državnih uradnikov Rumunije, njenega tiska in radija v nasprotju s sporazumom o prijateljstvu, sodelovanjem in medsebojni pomoči, ki sta ga sklenili Jugoslavija in Rumunija in da se tega ne more dovoliti celo s stališča običajnih mednarodnih odnosov.

Beograjski radio poroča, da je noto izročil romunskemu ambasadorju Teodoru Rudenku jugoslovanski zunanji minister Stanjko Simić.

"Romunski uradniki pozivajo na revolto"

Jugoslovanska nota romunski vladi se delno glasi:

"Odgovorni uradniki Rumunije v svojih govorih in člankih pozivljajo jugoslovanske državljane, naj se uprejo in zrušijo legalno vladu Jugoslavije. Tako na primer zunanja ministarka Rumunije Ana Pauker odprto pozivlje, naj se odstrani sedanje državno vodstvo Jugoslavije.

"Odgovorni državni uradniki Rumunije, tisk, radio itd. so zadnje mesece poskušali prikazati pred romunskim ljudstvom Jugoslavijo kot deželo, ki da se je baje ločila od proti-imperialistične fronte, ki da se izpirja v buržvazno državo, v kateri da baje ni demokratičnega reda in v kateri da se baje vodi protisovjetsko propagando.

"Iz dneva v dan celotni centralni in provincijski tisk potroča romunskemu ljudstvu na neresnice."

Ne-ameriški odbor nadaljuje zaslišanja o "vohunih"; Chambers in Hiss soočena

WASHINGTON, 25. avg.—Pred kongresnim odborom za ne-ameriške aktivnosti se je danes do pozne noči nadaljevalo zaslišanje glede "vohunov, ki so operirali v posameznih vladnih oddelkih." Soočena sta bila Whittaker Chambers, bivši komunist, in Alger Hiss, bivši vladni uradnik. Prvi je tožitelj, drugi pa obtoženec.

Chambers je obtožil Hissa, da je bil "voditelj podtalnega komunističnega gibanja okrog leta 1930." Danes je pod prisogo ponovil svoje obtožbe.

Ko je Chambers končal s svojimi obtožbami, je bil pozvan na pričanje Hiss, ki je bivšega komunisto obtožil, da je "samopriznani lažnivec, vohun in izdajalec" in izrazil svoj dvom v njegovo "zdravo pamet."

Hiss je ponovno zanikal vse obtožbe in rekel, da je vedno vestno izpolnjeval svoje dolžnosti. Kar se pa tiče izjav Chambersa, je vprašal:

NEVESTA IZ BELGIJE NE ŽELI PRITI V AMERIKO

Vojni veteran Edward W. Duna je včeraj vložil tožbo za razpoko od svoje žene, belgijske plesalke Amandine Frances Duna, ki nikakor ne želi priti v Ameriko in tu uživati vse dobrobe "obljubljene dežele".

Duna se je z brhko Amandino seznanil v Bruslju leta 1945, ko se je nahajal na dopustu. Čez tri mesece sta se vzela. Težave pa so se začele, ko je mlada nevesta odločno zavračala vse poskuse svojega moža, da bi jo spravil v Ameriko. Najprej se je izgovarjala, da ne more pustiti svojo mater samo.

Mož je zadevo uredil in pristal, da pride tudi njena mati v Ameriko. Vse je že bilo pripravljeno, toda mlada žena se je zopet izgovarila, da ne more priti, ker da je nosna. Po porodu pa je zopet svetovala, da bi bilo boljše, če mož najde v Clevelandu delo in pripravi gnezdišče za mladi zakonski par, taščo in otroka. Tudi to je Edward uredil. Poslal ji je celo vozne listke in telegram, s katerim jo je obvestil, kdaj naj se vkreca na ladjo. Nič ni pomagalo. Žena neče, pa neče v Ameriko. Mr. Duna je končno obupal in šel na sodnijo s tožbo za razpoko.

RANKIN ZMAGAL NA PRIMARNIH VOLITVAH

Znani zagovornik bele nadvlade kongresnik John Rankin je zopet zmagal na demokratiških primarnih volitvah v prvem kongresnem distriktnem okrožju v Missisippiju.

V New Yorku pa je Labor party nominirala dva levičarska kandidata, Vito Marcantonio in Leo Isacsona, ki sta oba Wallaceova pristaša.

"Ali je to mož stalne zanesljivosti, resnicoljubja in časti? Jasno je, da ni. On to sam pri-danes do pozne noči nadaljevalo zaslišanje glede "vohunov, ki so operirali v posameznih vladnih oddelkih." Soočena sta bila Whittaker Chambers, bivši komunist, in Alger Hiss, bivši vladni uradnik. Prvi je tožitelj, drugi pa obtoženec.

Chambers je obtožil Hissa, da je bil "voditelj podtalnega komunističnega gibanja okrog leta 1930." Danes je pod prisogo ponovil svoje obtožbe.

Ko je Chambers končal s svojimi obtožbami, je bil pozvan na pričanje Hiss, ki je bivšega komunisto obtožil, da je "samopriznani lažnivec, vohun in izdajalec" in izrazil svoj dvom v njegovo "zdravo pamet."

AMERIKA NI VZNEMIRJENA RADI SOVJET. SKLEPA

WASHINGTON, 25. avg. — Ameriški uradniki so izjavili, da niso bili presenečeni radi sovjetskega sklepa, da obe državi zapreta svoje konzulate. Pravijo, da se ta akcija nanaša samo na konzulate in da to še vedno ne pomeni, da so diplomatski odnosi prekinjeni.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

D. SAVNIK:

VPRAŠANJE PLOVBE PO DONAVI

(Nedavno je bila v Beogradu zaključena mednarodna konferenca, katere naloga je bila, da uredi vprašanje plovbe po Donavi. Konferenco je za 30. julij sklicala Jugoslavija. Povabljeni so bili: Sovjetska zveza, Češkoslovaška, Romunija, Bolgarija, Madžarska, Avstrija (kot opazovalka), Ukrajina, Zedinjene države, Anglija in Francija, kot znano, so zapadne sile—Zedinjene države, Anglija in Francija—zavrgle novi sporazum, ki je na konferenci bil sprejet z večino glasov.)

(Vprašanje plovbe po Donavi je bilo vedno in je še vedno zelo aktualno vprašanje. V pričujočem članku D. Savnikova je pojasnjena zgodovinska borba, ki se jo je vodilo za to najbolj važno evropsko reko.)

Donava je reka, po kateri so od nekdaj krožile velike količine trgovskega blaga. Zaradi zemljepisnega položaja in zaradi ugodne smeri za svetovno trgovino ter izredne dolžine plovnega toka je Donava dobila sloves mednarodne reke, kakršnega do danes ni imela še nobena druga.

Donava je za Volgo največja reka v Evropi. Njena dolžina znaša 2869 km, od teh pa je 2500 plovnih, tako da je samo ena enajstina toka neplovna. Širina reke je največja na delu med Jugoslavijo in Romunijo, kjer dosega 1000 m. Povprečna globina struge se giblje od 3 do 12 metrov. Črno morje, kamor se Donava izliva, pa sprejme od nje vsako sekundo 5300 kubičnih metrov vode.

Skozi stoletja je bila Donava poprišče vojn in močno gibalno gospodarskih teženj ne samo evropskih, marveč tudi drugih ljudstev. Vse do X. stoletja so bogata področja ob Donavi mamila barbarske tolpe z Vzhoda, a po križarskih vojnah je ta reka postala važna gospodarska žila. Izmenjava egiptskih, levantskih in indijskih proizvodov z evropskimi je povzročila, da se je v Podonavju razvila velika trgovina.

XV. stoletju so Turki začeli svoja osvajanja na Balkanu in so prišli celo do Dunaja. Turška osvajanja so povzročila začasno zaporo podonavske trgovine z deželami ob Črnem morju in z Vzhodom, zaradi česar so podonavska mesta obubožala. Šele v XVIII. stoletju, ko so Turki doživeli poraze pred Dunajem, pri Budimu in Beogradu, so se goji trgovine izboljšali. Kulturni in gospodarski napredek se je začel očitno kazati in donavska mesta Passau, Linz, Regensburg, Ulm, Dunaj, Budimpešta, Beograd, Galac in Braila so znova dobila svoj trgovski ugled. Donava je postala središče pozornosti vse Evrope in Napoleon I. ji je nadel ime "krajice vseh rek."

Plovba na mednarodnih rekah

Pravila, ki so jih uporabljali za plovbo po rekah, so bila že za Rimljane zelo razvita. Rimsko pravo je postavljalo tekoče reke v isto vrsto kot morje in zrak, imenovali so jih obče stvari (res communes)—skupne dobrine vseh narodov. Reka je po rimskih načelih svobodna za plovbo za vse narode in dežele, skozi katere teče, obrežna država pa je dolžna vzdrževati plovno pot na svojem področju in sme za ta svoj trud pobirati posebne pritojbine.

V srednjem veku so prešle reke v privatno lastnino vladajočih knezov, ki so za plovbo po reki dajali privatne koncesije, kar je izredno povečalo težkoče plovbe.

Po sodobnem mednarodnem javnem pravu je reka mednarodna, če izpolnjuje naslednje pogoje: a) da je plovna, b) da se neposredno ali posredno izliva v morje, c) da teče skozi dve ali več držav in d) da so mednarodni odnosi glede tiste reke urejeni.

Šele v XVIII. stoletju se je pojavilo načelo o svobodi plovbe na mednarodnih rekah in to po francoski revoluciji, ko je nastal spor med Francijo, Nizozemsko in Belgijo glede plovbe na rekah Scheldi in Meusi (1792).

Donava v mednarodnem pravu

Donava ima v zgodovini mednarodnega prava posebno vlogo. Dunajski kongres 1. 1815 je postavil temelje režimu svobodne plovbe na mednarodnih rekah. Po križarski vojni je prišlo v Parizu do pogodbe (1856), na podlagi katere je bila Donava internacionalizirana. Dotlej je carska Rusija držala v svojih rokah najvažnejše rokave donavske delte: Kilijo, Sulino in Sv. Jurij. Carska Rusija se je upirala načelu svobodnega trgovanja po Donavi, ker je tedaj hotela usposobiti črnomoško pristanišče Odeso za središče trgovine z žitom in ni hotela konkurence žitornih dežel

TAKŠNA JE JUGOSLOVANSKA STVARNOST

Vladimir Dedijer je objavil v beograjski "Borbi" članek, iz katerega posnemamo naslednje:

Našega človega najbolj boli žalitev, češ, da Komunistična partija Jugoslavije vzgaja ljudske množice v protisovjetskem duhu; da hoče skriti in omadeževati zasluge Sovjetske zveze v pretekli vojni in da hoče danes omalovaževati vlogo Sovjetske zveze kot voditelje protimperialistične fronte.

Te vrste predvsem naslavlja mo v razmišljanje našim kritikom.

Oglejmo si najprej najbolj množično sredstvo agitacije in propagande, dnevno časopisje. Koliko piše "Borba" o Sovjetski zvezi in seznanja jugoslovanske množice v uspehi četrte stalinške petletke, v kakšni meri popularizira zunanjo politiko Sovjetske zveze? V kakšni meri opravlja "Borba" to nalogo v primeri z glasili komunističnih partij Bolgarije, Romunije, Madžarske, Češkoslovaške, Italije in Francije?

Po statističnih podatkih Direkcije za informacije pri vladi FLRJ, je "Borba" leta 1947 pisala več o Sovjetski zvezi, o njeni zunanji politiki, o uspehih sovjetskih ljudi pri krepitvi njihove socialistične domovine, kakor

Podonavja. Avstro-Ogrska, kot najmočnejša podonavska država tistega časa, je na pariški konferenci sicer zahtevala, da se spodnji tok Donave razglasi za svobodnega, upirala pa se je, da bi isto veljalo tudi za srednjo in gornjo Donavo, ker je težila po tem, da monopolizira donavsko plovbo. Vendar je pariški dogovor (1856) določil, da je Donava mednarodna reka od Ulma do ustja. Za izvedbo tega načrta sta bili tedaj ustanovljeni dve komisiji: Evropska donavska komisija, ki so jo sestavljali zastopniki držav — podpisnic pariške pogodbe (Francija, Avstro-Ogrska, Anglija, Prusija, Rusija, Sardinija in Turčija). Inicijativo za sestavo tega mednarodnega telesa na Donavi je po krimski vojni prevzela Anglija z namenom, da zruši politično in gospodarsko premoč carske Rusije v Podonavju. Druga je bila Obalna komisija, ki so jo sestavljali zastopniki Avstro-Ogrske, Bavarske, Wurtemberga in Turčije ter komisarji Srbije, Vlaške in Moldavije. Medtem ko je bila Obalna komisija naznačena kot stalna, z naloga, da izdela pravilnik o plovbi in uredbo o rečni policiji, je imela Evropska komisija samo začasen značaj. Toda "začasna" komisija, v kateri so bile neobrezne države, je doživela visoko starost skoraj sto let, medtem ko je "stalna" Obalna komisija okrnela, še preden je izdelala naročeni pravilnik.

Berlinski kongres (1878) je namreč razširil teritorialno oblast Evropske donavske komisije, kajti proglašena je bila nevtralnost Donave od džerdapske klisure do izliva v Črno morje, s čimer je bilo prepovedano na tem področju graditi utrdbe in po reki niso smele pluti vojne ladje, razen lažje oboroženih v policijski službi.

Statut o plovbi po Donavi

Za časa I. svetovne vojne je Nemčija skušala ustvariti organizem za urejevanje plovbe po Donavi, ki pa zaradi njenega poraza ni prišel do veljave. Pač pa je bila po dolgih pripravah 1. 1921 podpisana konvencija med Francijo, Anglijo, Nemčijo, Italijo, Jugoslavijo, Belgijo, Madžarsko, Romunijo in Grčijo, ki določa, da velja svobodna plovba na Donavi na vsem plovnem toku od Ulma do Črnega morja, kakor tudi na vsej internacionalizirani rečni mreži pritokov Donave.

Dosedanja praksa dveh komisij se je nadaljevala, kajti osnovani sta bili: Evropska donavska komisija s pristojnostjo na območnem delu Donave, in Mednarodna donavska komisija za ostali plovni tok od Ulma do Braila. Evropsko komisijo za Donavo so sestavljali predstavniki Francije, Vel. Britanije, Italije in Romunije, v Mednarodno donavsko komisijo pa so vstopili zastopniki Francije, Vel. Britanije, Italije in delegati obrežnih držav. Avstrija v to komisijo ni vstopila, Nemčija pa je pozneje iz nje izstopila, zaradi česar je ves zgornji tok Donave izpadel iz pristojnosti mednarodnega nadzorstva.

Po statutu je Mednarodna donavska komisija prevzela nalogo, da zagotovi svobodo in enakopravnost plovbe za ladje, ki plovejo pod katero koli zastavo, in da skrbi, da ne pride do oviranja niti pri tranzitu pri uporabljanju pristanišč in njihovih naprav. Poleg tega naj bi Mednarodna komisija skrbela za plovnost reke, obenem pa naj bi opravljala policijsko službo na Donavi. Sistem carinskih, trošarinskih in drugih taks je moral biti enak za vse zastave na mednarodnem toku Donave in njenih internacionaliziranih pritokih. (Morava, Taja, Drava do Barča, Tisa do ustja Samoša in Maroš do Arala).

(Konec jutri)

kor "Rabotniško delo," glasilo KP Bolgarije, kakor "Scantea," glasilo KP Romunije, kakor "Szabad nep," glasilo KP Madžarske, kakor "L' Humanite," glasilo KP Francije in kakor "Unita," glasilo KP Italije.

"Borba" je svojim bralcem v Jugoslaviji nudila več gradiva o Sovjetski zvezi glede na prostor v listu, kakor glasila omejenih partij bralcem v svojih deželah, in sicer v primeri: z "Rabotniškim delom" za 13%;

s "Scantejo" za 137%; s "Rude nepom" za 208%; z "Unita" za 236%; s "Humanitejem" za 850%. Podrobnejša statistika nudi naslednjo sliko:

"Borba" je od vsega prostora posvetila Sovjetski zvezi 7.4%, in sicer zunanji politiki ZSSR 4.7% notranjemu življenju ZSSR pa 2.7%. Podatki so zbrani iz 310 lanskih števk "Borbe."

"Rabotniško delo" je posvetilo zunanji politiki ZSSR pa 3.5%, skupaj 6.5% prostora. Podatki so zbrani na podlagi pregleda 267 števk lanskega "Rabotniškega dela."

"Scantea" je posvetila zunanji politiki ZSSR 1.3%, notranjemu življenju ZSSR pa 1.77%, skupaj 3.07% prostora. Podat-

ki so zbrani na podlagi pregleda 227 števk "Scanteja" iz leta 1947.

"Szabad nep," je posvetil zunanji politiki ZSSR 1.48%, notranjemu življenju ZSSR pa 1.38%, skupaj 2.86% prostora. Podatki so zbrani na podlagi pregleda 230 števk "Szabad nepa" iz leta 1947.

"Rude pravo" je posvetilo zunanji politiki ZSSR 0.41%, notranjemu življenju ZSSR pa 1.96%, skupaj 2.37% prostora. Podatki so zbrani na podlagi pregleda 304 števk "Rude prava" iz leta 1947.

"Unita" je posvetila zunanji politiki ZSSR 0.9%, notranjemu življenju ZSSR pa 1.3%, skupaj 2.2% prostora. Podatki so zbrani na polagi pregleda 178 števk "Unita" iz leta 1947.

"Humanite" je posvetila zunanji politiki ZSSR 0.26%, notranjemu življenju ZSSR pa 0.62%, skupaj 0.88% prostora. Podatki so zbrani na podlagi pregleda 272 števk "Humaniteja" iz leta 1947.

Iz teh primerov je razvidno, kako je Komunistična partija Jugoslavije po svojem glasilu "Borbi" tolačila ljudskim množicam v naši državi lani vlogo Sovjetske zveze, tako v zunanji politiki, kakor glede socialistične graditve. Ti primeri so še en dokaz splošnega odnosa nove Jugoslavije do Sovjetske zveze.

Ta odnos se ni spremenil tudi leta 1948 in se sploh ne more spremeniti. Omenili bomo še en primer z drugega področja agitacije in propagande. Navedli bomo podatke o tem, koliko sovjetskih knjig je bilo prevedenih in izdanih v Jugoslaviji v prvih štirih mesecih letos, v primeri z drugo deželo ljudske demokracije, n. pr. s Češkoslovaško.

V Jugoslaviji je bilo v prvih štirih mesecih letos prevedeno iz tujih jezikov 287 knjig, na Češkoslovaškem pa 277. Od tega odpade v Jugoslaviji na sovjetske knjige 225 knjig ali 78.39% skupnega števila prevedenih del iz tujih jezikov. Na Češkoslovaškem so pa prevedli le 57 sovjetskih knjig ali 20.58%.

V Jugoslaviji je bilo v prvih štirih mesecih letos prevedeno le 34 angleških, ameriških in francoskih izključno klasičnih del ali 9.80%, torej skoraj osemkrat manj, kakor sovjetskih nasprotno. V prvih štirih mesecih letos je bilo na Češkoslovaškem prevedeno skupaj 134 angleških, ameriških in francoskih del — in sicer ne le klasičnih — 60% vseh izdanih prevodov, torej trikrat več angleških, ameriških in francoskih knjig kakor sovjetskih.

Meseca maja se je to razmerje še povečalo. V Jugoslaviji je bilo izdanih 81.97% prevodov sovjetskih knjig od skupnega števila prevodov, angleških, ameriških in francoskih pa samo 6.3%. Na Češkoslovaškem pa od prvega maja do 4. junija letos odpade na sovjete prevode komaj 15.8%, na angleške ameriške in francoske pa 59.6%.

Preidimo na tretji primer, na najmočnejše sredstvo agitacije in propagande na film.

Kako je v tem pogledu v Jugoslaviji? Ali si je Komunistična partija Jugoslavije prizadevala nuditi jugoslovanskim množicam čim več sovjetskih ali ameriških filmov — filmov iz Sovjetske zveze, ki se odlikujejo z idejno in umetniško čistostjo, prikazujejo patriotizem sovjetskih ljudi v domovinski vojni in danes v socialistični graditvi in budijo pri gledalcih plemenita čustva ter prikazujejo enakopravnost narodov v Sovjetski zvezi; filmov, ki skratka oborožujejo naše množice v borbi za socializem — ali ameriških filmov, ki pa v

ogromni večini govorijo o rasni nestrpnosti, poveljujejo izkoriščanje človeka po človeku in vodijo mladino v zločine? Kakšna je v tem pogledu politika Jugoslavije in kakšna drugih dežel ljudske demokracije?

Tokrat bomo vzeli kot primer Madžarsko. Iz statistike je razvidno, da na Madžarskem prikazuje največ ameriške filme, to pa ne le 1945., temveč tudi 1947. Na Madžarskem so leta 1945. predvajali 43 ameriških filmov ali 54.62% vseh igranih filmov, medtem ko je bilo sovjetskih filmov komaj 29 ali 36.78%. Leta 1946 se je število ameriških filmov na Madžarskem povečalo skoraj za dvakrat, na 81 ali 55.48% medtem ko so igrali komaj 37 sovjetskih filmov ali 25.35%.

Kar je najbolj nerazumljivo leta 1947., ko je Komunistična partija Madžarske zelo utrdila svoje pozicije v primeri s prejšnjimi leti, da je število ameriških filmov doseglo 100 in hkrati s francoskimi kapitalističnih dežel doseglo skupni odstotek 82.7%. Prikazali pa so komaj 34 sovjetskih filmov ali 16% vseh filmov.

Kakšno je pri nas razmerje med sovjetskim in ameriškim filmom?

Leta 1945. je bilo v Jugoslaviji prikazano 45 sovjetskih filmov ali 20.09% vseh, ameriških pa 102 ali 45%, in sicer predvsem iz zalog, ki smo jih našli ob osvoboditvi dežele. Leta 1946. se je razmerje spremenilo: sovjetskih filmov 127 ali 33.34%, ameriških pa prav tako 127 ali 33.34%. Lani je bilo prikazanih 137 sovjetskih filmov ali 46.58%, ameriških pa komaj 38 ali 10.4%.

UREDNIKOVA POŠTA

Iz Euclida, Ohio

Euclid, O. — Poletje jemlje slovo. Že so nam bližji spomini na cvetje v jeseni. Ti spomini prinašajo tudi dosti lepih sanj vsakemu, ki se spomni na preteklost.

Ako se podaš na farne ni več tistega življenja kot ga je bilo v pomladi. Piknikov ni več v tolikem številu, ljudje gredo nazaj v mesto in plesne dvorane bodo zopet polne. V naših narodnih domovih, kjer imajo večje in lepe dvorane, se bodo oglašili pevci in budili narod; z lepimi pesmami bodo vsakemu obudili spomine na rojstno domovino in mladost.

Vse to se ponavlja od leta do leta — za ene smeh, za druge pa prostor doma za pečjo. Le škoda, da tu nimamo več takšnih starih krajskih peči.

Kar nas je starejših se čuvamo, da nas ne bi bela punca zalotila v kakem drugem kraju, kjer ni tako prijetno. Tu v Euclidu bomo pa letos, zadnje dni poletja, praznovali 30-letnico, odkar smo začeli zbirati prve prispevke za naš stari dom.

Praznovanje se bo pričelo 17. nadaljevalo pa skozi 18. do 19. septembra. To leto bo jubilejno za vse Jugoslovane pri nas. Prirejale se bodo razne veselice in druge prireditve, da se bo tako nabrala primerna vsota, da tudi mi enkrat začnemo graditi novo krasno dvorano nam v spomin, mlajšim pa v razvedrilo in zabavo. Zgradili jo bomo, da se bo v njej ponavljala tista beseda in pesem, katero smo prinesli iz stare domovine in jo podarili našim mlajšim.

Naši otroci so dorasli in stojijo za nami in ti bodo dovršili delo, ki smo ga začeli; kar smo mi zgradili, bodo po nas prejeli kot doto.

Naše cvetje v jeseni bo kmalu odevetelo in za nas nastane dolga večna zima. Ako vse to storimo, bomo storili svojo dolžnost in šli lahko k mirnemu počitku.

Kreg in nesporazum mora med nami prenehati in skupno

Letos s prvih petih meseci polnoma izpodrinjen. Od 1. ja. je bil ameriški film skoraj ponuarja 1948 do 1. julija t. l. je bilo prikazano 188 sovjetskih filmov ali 71.2%, ameriških pa komaj 7 ali 2.6%.

Ti rezultati so bili doseženi zaradi vztrajnega dela Komunistične partije pri ideološki vzgoji ne le svojega članstva, temveč tudi najširših plasti.

Tudi to je jugoslovanska stvarnost.

Od 9. do 15. julija so v Pragi prikazali 31 ameriških filmov, 17 angleških, 10 francoskih, 1 belgijskega in le 18 sovjetskih ter 4 češkoslovaške filme.

V Beogradu so pa od 9. do 15. julija prikazali 24 sovjetskih filmov, 5 francoskih in enega češkega in komaj 1 edinega ameriškega.

Tudi to je jugoslovanska stvarnost.

Komunistična partija Jugoslavije tako v tisku, založniški delavnosti in filmu dosledno sledi svoji liniji popularizacije Sovjetske zveze. Ne bomo naštevati več primerov. Namen tega članka ni kritizirati kulturne politike drugih partij, temveč z dejstvi pokazati neutemeljenost v odnosu do Sovjetske zveze. Namen tega članka je še enkrat izpričati, kako vztrajno je delo Komunistične partije Jugoslavije, da bi se delovne množice seznanile s pridobitvami Sovjetske zveze.

Takšna je jugoslovanska stvarnost. Od tu izvira takšna enotnost v naši Partiji in tolikšno soglasje našega ljudstva, ki zavrača nepravilne obtožbe Informbiroja.

Iz Euclida, Ohio

Euclid, O. — Poletje jemlje slovo. Že so nam bližji spomini na cvetje v jeseni. Ti spomini prinašajo tudi dosti lepih sanj vsakemu, ki se spomni na preteklost.

Ako se podaš na farne ni več tistega življenja kot ga je bilo v pomladi. Piknikov ni več v tolikem številu, ljudje gredo nazaj v mesto in plesne dvorane bodo zopet polne. V naših narodnih domovih, kjer imajo večje in lepe dvorane, se bodo oglašili pevci in budili narod; z lepimi pesmami bodo vsakemu obudili spomine na rojstno domovino in mladost.

Vse to se ponavlja od leta do leta — za ene smeh, za druge pa prostor doma za pečjo. Le škoda, da tu nimamo več takšnih starih krajskih peči.

Kar nas je starejših se čuvamo, da nas ne bi bela punca zalotila v kakem drugem kraju, kjer ni tako prijetno. Tu v Euclidu bomo pa letos, zadnje dni poletja, praznovali 30-letnico, odkar smo začeli zbirati prve prispevke za naš stari dom.

Za "Wallaceovo" kampanjo

Spodaj podpisani sem prejel \$10 od društva Slovenske Skolice št. 442 SNPJ, ki so darovale v kampanjo za izvolitev Henry A. Wallacea za predsednika.

Ce kdo želi prispevati v ta fond, sporočam, da sprejemam prispevke, za kar izdam uradno pobotnico.

Anton Jankovich,

16108 Grovewood Ave.

KE 8707

AMERIKA BO VEŽBALA KOREJSKO ARMADO

SEOLUL, Koreja, 25. avg. — Zedinjene države so danes sklenile s Korejo formalni pakt, na osnovi katerega bodo vežbale korejsko armado, dokler se bodo ameriške čete nahajale na Koreji.

To je prvi pakt, ki ga je z ameriškim vojaškim predstavnikom podpisal predsednik južnega dela Koreje Syngman Rhee.

ŽENA V JUGOSLAVIJI

Brez rešitve vprašanja materinstva ni resnične enakopravnosti žena

Vprašanje materinstva ni samo vprašanje žene v tovarni ali pisarni, to je stvar sleherne žene, gospodinje in kmetice. Vprašanje materinstva pa ni samo vprašanje žene, marveč je to stvar države, vsakega naroda posebej. Kadar je govora o ženi in njeni enakopravnosti, o njenih pravicah in dolžnostih, je treba v njej vselej gledati mater, prav tako, kakor se vprašanje bodočnosti države ne more ločiti od vprašanja njene naraščaja. Če v ženi ne gledamo istočasno tudi matere, potem so besede o enakopravnosti prazna fraza. Načrt ustave rešuje tudi to vprašanje in določa:

"Država zlasti štiti interese matere in otroka s pravico do plačanega dopusta pred in po porodu, z ustanavljanjem porodnišnic, dečjih domov in zavetišč." (Clen 24.) Nujno je in to je tudi državna potreba, da sodelujejo žene na vseh področjih življenja. Vzemimo samo najboljši preprosto vprašanje: Ali se ne vpraša vsaka mati, kje naj pusti svojega otroka, kadar gre na delo kakršne koli vrste? Da niti ne govorimo o zdravju matere in deteta, o težavah kmečke žene, o prerani smrti tisočih novorojenčkov. Naša ustava se je odrekla vsem zastarelim rekvizitom, s kakršnimi se kitajo zakoni, ki licemerno progla-

šajo "dolžnost matere za najsvetejšo dolžnost". Naša ustava je odrekla tem lepim besedam o svetinji materinstva v interesu otroka in matere, v interesu materinstva, obvezujoč državo, da smatra to sveto materinsko dolžnost za svojo dolžnost, da zaščiti mater in dete, ker se žena in mati sicer ter svoji dolžnosti noče in ne more odreči. Ena izmed največjih novosti in najgledljivejših sprememb v vprašanju enakopravnosti žene je prav ta odnos države do družine in zakona. Prav te spremembe, te odredbe ustave o otroku, zakonu in družini dajejo tako jasno obeležje novemu razdobju v življenju žena Federativne ljudske republike Jugoslavije. V členu 26, ki govori o zakonu in družini, o pravnem odnosu zakona, o nezakonskih otrokih itd., ustava nedopušča nikake svojevoljnosti, ki bi mogla motiti položaj, ki ga daje naša država ženi kot enakopravnemu državljanu, položaj, ki si ga je žena pridobila in ne dopušča, da bi kar

koli motilo pravilno reševanje pravnih odnosov v zakonu; "Zakon in družina sta pod zaščito države. Država ureja pravne odnose v družini s svojimi zakoni. Veljavni zakon se lahko sklepa samo pred pristojnimi državnimi organi. Državljeni lahko poleg civilnega zakona sklenejo tudi cerkveni zakon po predpisih svoje vere. Vsi zakonski spori spadajo v pristojnost ljudskih sodišč. Starši imajo do nezakonskih otrok iste obveznosti in dolžnosti kot do zakonskih otrok. Nezakonski otroci imajo enake pravice kot zakonski."

Glede nobenega drugega vprašanja fašisti, reakcionarji in ostali sovražniki ljudstva niso tako zahrbtno napadali naše narodno osvobodilno gibanje, zlasti pa komunista, kakor v vprašanju zakona in družine. Morajo tudi sedaj mnogi dobro namerni ljudje ne razumejo dovolj vse naprednosti in koristnosti takega odnosa države do zakona. Zakon in družina sta, da se poslužimo besed tovariša Kardelja, preveč resni ustanovi za državo, da bi jim ona mogla prepustiti kakšni drugi organizaciji, siromašnim rodbinam ali včasih samo materi. Položaj žene v zakonu je mel v stari Jugoslaviji vse preveč pečat ponižanja žene in privilegijev moža. Da bi naša sedanja napredna država mogla pri tem ostati, ne da bi vodila budno nadzorstvo in nudila polno zaščito tej važni ustanovi. Civilni zakon daje mnogo povoljnije pogoje za urejevanje zakonskih odnosov, ki pod kontrolo demokratične države ne morejo biti več na škodo žene in je poniževati. Na vprašanje kakšen je odnos te države do zakona in družine, daje odgovor člen ustave, ki govori o zaščiti matere in deteta. Dokaz za ta konstruktivni in zdravi odnos države do zakona in družine je predvsem in nad vsem skrb, kakršne v stari Jugoslaviji ni prevzela nase nobena oblast, kadar je šlo za mater in otroka. Ta odnos do matere in otroka, ta obveznost, ki jo prevzema država nase, najbolj kažejo njen odnos do zakona in družine.

Končno je odpravljena sramota in breme nezakonske matere, ki je morala stoletja nositi vse posledice družbene morale, ki jo je kaznovala z dosmrtnim poniževanjem. Z eno samo potezo se niso mogle in se ne morejo v ustavi zbirati posledice take morale, ki je bila samo v prilogi privilegiranim. Toda ustava pristopa tudi k reševanju tega vprašanja. Ona predpisuje roditeljem nezakonskega otroka enake obveznosti, kakor jih imajo do zakonskih otrok. Ustava daje nezakonskemu otroku enake pravice, kakor jih uživa zakonski. Gospodarska neodvisnost žene, možnost sklepanja zakona po lastni volji in ljubezni, zaščita, ki jo bodo dali zakonski ženi, dolžnost, ki jih nalaga država roditeljem do nezakonskih otrok, zaščita matere in otroka v splošnem, z eno besedo, pogoji enakopravnosti žene bodo zmanjšali mnoge in premnoge osebne naseče in trpljenje mnogih ponižanih žena.

V ustavi torej ni niti trohice sledu o kakšnem razbijanju družine, marveč se je za njo zavzela z vso skrbjo država s svojimi pozitivnimi in demokratičnimi odredbami, ki jih bo zaščita matere in otroka v najbližji bodočnosti prinesla zakonu in družini.

Vprašanje dečjih domov in sploh ustanov za zaščito materinstva. Bolj kot vse drugo je v interesu žene, da se brigajo za te ustanove, da s svojo organizacijsko večino in pobudnim oesom matere popravljajo napake zlonamernih ali neodgovornih ljudi v teh ustanovah, da snujejo nove, jih organizirajo in urejajo ter podpirajo, ker je to eden izmed velikih pogojev njihove polne enakopravnosti ter boljšega in srečnejšega življenja tudi v zakonu, če skrb za otroke deli država z roditelji. Da bi žene čimbolj razvile svojo enakopravnost, da bi jo uživale čimprej vse žene v mestih in na podeželju, je neobhodno potrebno, da žene same resno pojmujejo vse svoje naloge. Zavedati se morajo, da bodo morale pri obnovi države in mirni izgraditvi kot enakopravni državljanke z enakimi pravicami in dolžnostmi, ki jim jih daje ustava, opravljati ogromno delo, kajti sila milijonskih množic žena je pač ogromna. Žene bodo vsake izpolnile to svojo nalogo, ker so že v osvobodilni vojni razvile vse svoje sile. Na drugi strani se morajo pa zavedati, da sedaj, ko so že dobile enakopravnost, tudi obnova in izgraditev pričakuje od njih vso pomoč. Žene morajo izkoristiti to svojo enakopravnost predvsem zato, da se kulturno dvignejo in da se pripravijo za vsakodnevne naloge, ki jih postavlja država pred najširše množice žena. Najbistvenije pogoje za enakopravnost žene je ustvarila naša država. V državi so čvrsto zasidrani. Zato naj se vse žene Jugoslavije čim globlje pojmi pravi smisel sporočila, ki ga jim je poslala velika žena naše dobe Passionaria:

"V borbi ste izvajale osvoboditev. Čuvajte svobodo kot svoje življenje! To je najlepša dediščina, ki jo morate zapustiti svojim otrokom!"

(SANS—Chicago)

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

NAZNANILO

Ker nas je že več rojakov naprosilo za naslove Jugoslovanskih oblastev v Zedinjenih državah, naj tu navedemo, da naslov jugoslovanske ambasade se glasi:

Yugoslav Embassy,
1520—16th St., N. W.,
Washington 9, D. C.

Naslov urada jugoslovanskega konzula pa se glasi:

Yugoslav Consulate General,
745—5th Ave.,
New York 22, N. Y.

Pišete lahko v slovenskem, srbohrvatskem ali angleškem jeziku.

Zavarovalnina

proti ognju in nevihti in avtomobilskimi nezgodami ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO SE PRIPOROČA

DANIEL STAKICH

AGENTURA
15813 WATERLOO RD.
KE 1934

\$2163.45 REWARD!

Uncle Sam will pay to any wage earner thrifty enough to tuck away only \$3.75 a week in U. S. Security Bonds for the next ten years, the sum of \$2,163.45.

And Uncle Sam will help you tuck it away, too—automatically, each and every week—through the Payroll Savings Plan where you work.

Sign up for the Payroll Savings Plan today during the Security Loan Drive—and be well rewarded with financial security ten years from now.

P. S. If you are in business or a profession, and the Payroll Savings Plan is not available to you, you can sign up for the Bond-A-Month Plan at your local bank.

PICK OUT YOUR
OWN REWARD
HERE!

SAVE EACH WEEK	AND YOU WILL HAVE		
	In 1 Year	In 5 Years	In 10 Years
\$ 2.50	\$130.00	\$ 668.97	\$ 1,440.84
3.75	195.00	1,004.20	2,163.45
7.50	390.00	2,009.02	4,329.02
12.50	650.00	3,348.95	7,217.20
18.75	975.00	5,024.24	10,828.74

America's Security is YOUR Security

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.

TO NE SELISKAR:

TRŽAŠKA CESTA

R O M A N

(Nadaljevanje)

"Res mi je povedal prav takšen. Bil je doma nekje na Dolenskem in izučil takih stvari. Potoval je v Trst k nekemu mojstru, postal bo kurjač na železnici. Ko sem tamle pasel, se je vsedel k meni v travo in mi je pripovedoval. Zdal vem zares, da v železnici ni hudobe. Tudi jaz se bom v Ljubljani izučil za takšnega moža!"

"Iz te moke pa najbrž ne bo kruha," meni Luka ošpčeno. "Kolikor tvojega očeta poznam, ne boš nikoli na železnici. Kje pa imaš pamet, fantek? Kje so denarci, telček? Na barju ne rasto! Ti samo mene pogledaj in premisli, kakšne čase sem že

videl! Todle po cesti sem videl Francoze, ki so prihajali v našo deželo. Joj, fantiček, kaj pa ti veš o življenju! Pred nekaj leti so hodili tod naši fantje meksikajnarji do morja in potem čez lužo; tam so mnogi med divjaki žalostno smrt storili, kakor Maksimilijan, brat našega presvitlega cesarja. Prav tule sem sedel, ko se je pripeljala iz Ljubljane velika, lepa kočija in pred njo je jahal eskadron konjenikov. V kočiji se je vozil sam naš cesar. E, ljuba duša, vidiš, pa sem skočil na noge—poglej takole—po vojaško sem pozdravil in cesar so mi z roko pomahal. To, vidiš, to je čast! Cesar so me prepoznali po orlu na klobu-

ku, da sem v njihovi službi in so mi pomahal. Zdaj se na cesti nič več takšnega ne zgodi. Vse se vozi z železnico in vse se zdaj tod okoli nekam podira. Stari časi so kakor odrezani, odkar so napeljali železnico čez barje. Vepa peša. ... Eh!"

"No, vidite, tudi cesar se zdaj vozi po železnici in cesar se prav gotovo ne bi vozili, če bi bilo s hudobo v zvezli!"

Zdajci se Luki nekaj svetlega pobleisne v glavi, da se kar zamaže v svoji veri. Na to pa zares nikoli ni pomislil. Cesar se prav gotovo ne bi vozili po železnici, če bi imela hudoba pri vsej stvari le en sam samcat krempelj. Ti hudičev fant ti tak! Toda Luka se zdaj ne bo podal, ko ima že sedemdeset let, ko ga noge že presneto bole in je treba že misliti na botro smrt.

"Krava ti je zašla v repo!" de nenadoma in punhe dim iz čedre. Zasmaje se, ko se je tako rešil zadrege in nadležnega fanta, ki

le-ter pa učeničova modrost ni

segl, le palica včasih in zaušnica. Modrost je bila namenjena otrokom gospodarjev, ki so sedeli prav blizu njegove mize in le-ti so pisali na tablo; zadaj pa so revčki zehali in se ščipali pod klopi ali pa zijali skozi okno v tri dni, kakor je dejal učenič, to se pravi—v dolgčas.

Po navadi bajtarskih ni bilo mnogo v šoli, učenič jih ni pogrešal in ni sitnaril zaradi tega. Tine pa je vztrajal, ker se je hotel na vsak način naučiti brati in pisati. Tako je od drobtin bogatinov le napasel svojo trmo po znanju, da je zdaj doma že za silo čital pratiko in znal s kredo napisati na podboje velike začetnice svetih Treh kraljev ter letnic. Tega nihče v hiši ni zmogel, niti njegov starejši brat Miha ne, ki jo je lanskó leto ucvrl kar na svojo roko po cesti v široki svet. Njegova sestra Mica, ki jih je imela že čez dvajset, pa še peresa ni znala držati. Oče je znal pisati številke—vrag

Sammy Kaye Salvages and Saves When Cooking Short Ribs

Sammy Kaye, orchestra leader of Swing and Sway fame, has another act when he turns out his favorite dish in the kitchen. He makes sure no opportunity is overlooked to salvage and save all used cooking fat that cannot be reused in cooking. Here is the quick way he suggests for preparing Short Ribs En Casserole.

Sammy Kaye

Short Ribs En Casserole

- 2 pounds short ribs of beef
- 3 tablespoons French dressing
- 2 sliced onions
- 2 cups stock or water
- 6 small potatoes

Wipe meat with cold, damp cloth. Brush with French dressing and let stand 1 hour. Put in greased baking dish. Put onions on top of meat. Add stock. Cover and bake in moderate oven (350 degrees F.) 1 hour. Pare potatoes. Add to dish. Re-cover and bake 1 hour longer. Uncover and bake 30 minutes more. Serves 6.

"I especially like this recipe, because short ribs are relatively inexpensive, and dressed up with French dressing and onions, it makes a Lucullan dish," Sammy Kaye says. "Another way to cut pennies from your food budget is to save that ever-loving used cooking fat. It helps relieve a world shortage of fats and oils, and meat dealers pay for every pound," he points out.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA
1146 East 61st St. HE 2730

vedi, kje se jih je naučil, ker nikoli ni videl šole od znotraj. Bil je pri vojaki, morda je tam videl, kako se napiše ta ali ona številka in kadar je kaj prodal ali kupil, je sedel s kredo v roki za mizo in pisal velike, nerodne številke tako učeno, da si nihče ni upal pristopiti k mizi.

Tine pa, kavelj, se je le privadil pisanju in branju in ko je dal šoli slovo, je skrivaj nesel učeničovo rutico jajec; na to je učenič polagal posebno pažnjo, zato mu je napisal tudi pričevalo.

"Naj ti bo!" mu je dejal, "zaslužil ga nisi, ker ničesar ne znaš. Premalokrat si bil v šoli. Zdaj pa bodi priden in pobožen in varuj se greha, ki zalezuje mladega človeka na vseh njegovih potih!"

"Gospod učenič, smem vprašati... ali je res hudoba v železnici?" ga je prekinil Tine, ker se mu je mudilo domov in bi rad imel še od učeničova potrdilo.

"Butec si in butec ostaneš, tega ti pač ni treba vedeti! Za barje zadostuje, da imaš močne roke in pobožnost, sreča. Ne sili drugam, ker je drugje še slabše. Preneumen si, da bi ti razlagal o železnici in po resnici najpovem—tega se tudi sam nisem nikoli učil v šoli. Boga zahvali, da znaš abecedo in očenaš za drugo se ne meni! Pri vaši bajti ti še tega ne bo treba."

"Pa zbogom in lepo zahvaljenje, gospod učenič!" je dejal Tine potr in razočaran; če bi vnaprej vedel, kaj bo slišal, bi si rajši jajca sam ocvrl in bi se požvižgal na spričevalo. Šolo pa je tako zasovražil, da je nekajkrat srdito brenil v hišni vogal, tako se je vsaj malo znesel nad nekom, ker se nad učeničom ni mogel. Tine je dal šoli slovo in se je ni nikoli več spomnil z lepoto mislijo.

(Dalje prihodnjič)

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnosti!"

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

DRUGA KNJIGA

(Nadaljevanje)

Mislilo, da ima kozak samo korobač, da je kozak divji, namesto tega pa ima dušo kakor plemenita steklenka; pa smo kajpak ravno taki ljudje: ravno tako ljubimo žene in imamo radi dekleta, se nad svojim gorjem jokamo, se ob tuji radosti ne veselimo. . . . Kaj misliš, Aljoška? Bil sem fant in sem željno čakal čakal na življenje; če se domislim, koliko je na svetu lepih žensk, se mi stisne srce! Če pomislim, da ne bom smel niti ene izmed njih ljubiti, bi kričal od bolečine! Tako sem postal mehak z ženskami, da bi vsako do bolečine ljubil. . . . Z vsako bi šel leč, naj je blodnica ali devica, samo da bi bila lepa. . . . A kaj so si spričo prevelikega razuma izmislili v življenju: Porinejo ti eno samo do smrti, pa jo trpi. . . . ali se je ne naveličaš? In še vojskovanje so si izmislili in tako. . . .

— Premalo so te sunili v hrbet, ti prekleto psi! — je brez nejevolje preklinjal Bešnjak.

Koševoj se je obrnil na hrbet, molčal, dolgo gledal v visoko goščavje, se sanjavo smehljaj in vznemirjeno rahlo božal z rokami ohlajeno, nedostopno ravnodušno zemljo.

Eno uro pred menjavo so ju ujeli Nemci. Bešnjaku se je posrečilo ustreliti, potem pa je šee-nil, zaškrtal z zobmi in se zvil v zadnji poklon; konica nemškega bodala mu je odprla drobovje, mu razparala mehur za vodo in se topo ustavila, ko je trčila ob hrbtenico. Koševoj se podrl s kopitom. Pol vrste daleč ga je vlekel na rami zajeten šrnovojnik. Miška se je ovedel, začutil, da mu teče kri, zastokal, zbral vse moči in brez posebnega napora zdrsnil Nemcu s hrbta. Za njim so sprožili salvo, a noč in grmovje sta ga rešila — ubežal je.

Potem ko se je umikanje zaustavilo in so rusko-romunski oddelki prišli iz žepa, so umaknili dvanaesti polk s postojank, ga pomaknili v zaledje za nekaj vrst, bolj levo od svojega odseka. V polku so razglasili povelje: Opravljati zaporno službo razpostavljati opazovanja ob cestah, skrbeti, da bi v zaledje ne

odhajali ubežniki, jih zadrževati, če bi bilo treba, tudi z uporabo orožja, in jih v spremstvu oddajati v divizijsko poveljništvu.

Miško Koševoj je med prvimi padel v izvidnico. On in še trije kozaki so zjutraj odšli iz vasi in se na narednikovo povelje razpostavili ob koncu koruznega polja, ne daleč od ceste. Cesta je držala mimo gozdčka, se skrila v gričevnato, s kvadrati razpasano ravnino njiv. Kozaki so opazovali zapovrstjo. Popoldne so opazili skupino kakih deset vojakov, ki so se premikali v smeri proti njim. Vojaki so očitno nameravali obiti ves, vidno izza vzpetine. Ko so bili vstric gozdčka, so se ustavili, prižgali cigareto in se najbrž posvetovali; potem so krenili, ostro izmenjali smer in v pravem kotu zavili na levo.

— Naj jih počimo! — je vprašal ona dva Koševoj in se dvignil izmed goščave koruznih storžev.

— Ustrelji v zrak.

— Ej, vi! Stojte!

Vojaki, ki so bili oddaljeni od kozakov za nekaj desetnih sežnjov so zaslišali klic, se za trenutek ustavili in spet nekako nejevoljno krenili dalje.

— Sto-o-o-oj! . . . je zavpil eden izmed kozakov in nekajkrat ustrelil v zrak.

Držeci puške na prevesico so kozaki dohiteli počasi korakajoče vojake.

— Kaj hudiča ne mislite stati? Kateri oddelek? Kam greste? Listine! — je zavpil deseti-
nik Kličev, načelnik postojanke, in pritekel bliže.

Vojaki so se ustavili. Trije so malomarno sneli puške.

Zadnji se je sklonil in si s koncem telefonske žice privezoval odtrgan podplat h škornju. Vsi so bili neverjetno raztrgani, umazani. S stranskih delov plaščev so jim viseli rdečkasti kožuški dvozooba, očitno so se to noč valjali po gozdu, po goščavju. Dva sta imela poletni čepici, drugi pa umazanose, pletene kučme z naušniki, z odvihanimi cvratniki in opletajočimi vrvcami trakov. Zadnji, kakor je bilo videti, voditelj, vi-

sok in po starčevsko zgrbljen, je drhtel z velikimi, vrečastimi lici in zakričal s hudobnim, nosnatim glasom:

— Kaj vam je? Smo se kaj obregnili od vas? Kaj se pa pri-kate!

— Listine! — mu je posegel v besedo desetnik in zahlinil strogost.

Vojak z golobjimi očmi, rdeč kakor ravnokar ožgana opeka, je potegnil izza pasu stekleničasto bombo, pomahal desetniku pred nosom z njo, se bzrl po tovarših in pihel z jaroslavsko naglo govorico:

— Pogledj, mali, to je listina! Pogledj! Tukaj imaš mandat za vse leto! Varuj življenje, kajti če zastokam, ne boš več zbral svojih materinih kosti. Si razumel? Ali si razumel, kaj? Razumel? . . .

— Ne jezika! — ga je sunil v prsi desetnik in se pomračil. — Ne jezika in ne plaši nas, še tako smo uplašeni. Če pa ste beguni, se obrnite v divizijsko poveljstvo. Tam take ptičke jemljejo v roke.

Vojaki so sneli puške in se spogledali. Eden izmed njih, temnobrk in izpit, po videzu rudar, se je z obupanimi očmi ozrl s Koševaja na druge kozake in zašepetal:

— Pogledjte, na bodala vas napičimo! . . . No, torej, stran! Pojdite! Pri bogu, pri priči zapodim v prvega krogljo! . . .

Vojak z golobjimi očmi je vih-tel bombo nad glavo; visoki, zgrbeni, ki je bil prvi, je z rjas-tim koncem bodala drgnil po blagu desetnikovega plašča; ru-darju podobni se je pridružil in mahal proti Miški Koševaju s kopitom, temu pa je drhtel prst na prožilu in z laktom k boku pritisnjeno ležišče puške se je potresalo; eden izmed kozakov je pograbil malega vojaka za zavihe plašča, ga potegnil s stegnjen roko in se plašno ozrl

HIŠA ZA 2 DRUŽINI

Prodaja se hiša na 19208 Mohawk Ave. 6 sob spodaj in 4 1/2 sob zgoraj; 3 garaže in dodatna lota. Za podrobnosti pokličite OLympic 0641

IŠČE SE STANOVANJE

s 5 ali 6 sobami, med E. 47 in E. 79 St., med St. Clair in Superior Ave. Kdor ima za oddati, naj blagovoli pokliče RA 7588.

FARMA NAPRODAJ

Prodaja se majhna farma, obsega-joča 11.5 akrov; v prvostanem stanju; hiša s 4 spalnicami in kopalnico zgoraj; spodaj kuhinja, družabna soba, jedilnica in zajtrkovalna soba. Klet pod vso hišo; klet za vino; fornez, 1 1/2 akra vinograde, 3 1/2 akra finega gozda; 1/2 akra jagod, itd. Če želite dober dom, pišite ali pridite osebno pogledat

H. C. BOBITCH

MIDDLE RIDGE RD.
(1/2 milje južno od Rt. 528)
Madison, O., tel., Madison 2635

Nakladalci tovara

Tovorni nakladalci za Nickel Plate, E. 9th in Broadway
Plača \$1.09 na uro s plačo čas in pol nad 8 ur.

Vpraša se za

Mr. Phipps
NICKEL PLATE
RAILROAD CO.
E. 9th & Broadway

You're right, Hilda—it's no fun hanging around like that when they're having fun at Cedar Point. Finest bathing beach in the world, 1,000 room Hotel Breakers, social plan dancing nightly, amusements, restaurants, free parking. Come on, Rudolph, let the gal have a laugh—won't you?

Rail or bus to Sandusky Ferry to "Point" every hour Ohio Route 2 (U.S. 6)

CEDAR POINT
ON LAKE ERIE
SANDUSKY, OHIO

po drugih, boječ se udarca od zadaj.

Na koruznih steblih je pošuševalo osehlo listje. Za gričevnato ravnino so se v prelivi modrili obronki gor. Okrog vasi so se po pašnikih pasle rdečkaste krave. Veter je za gozdičem vrtinčil zmrl prah. Mračen okto-brski dan je bil zaspan in mi-ren; dobrodejen mir in tišina sta vela iz pokrajine, oškropje-ne z zanikrnim soncem. Nedaleč od ceste pa so se v nedopoved-ljivi jezi mandrali ljudje, bili so pripravljeni namočiti s svojo krvjo od dežja mokro, jalovo, zalito zemljo.

Strasti so se nekolikanj po-
legle, vojaki so naheli hrmeti in se začeli mirneje pogovarjati s kozaki.

— Pred tremi dnevi smo se umaknili s postojank! Mi nismo hodili po zaledju! In vi bežite, gotovo! Zapuščate tovariše! — Kdo bo pa varoval bojišče? Ej, vi, ljudje! . . . Meni so prav pred očmi zaklali tovariša, bila sva z njim na straži, ti pa praviš, da vojske še poduhali ni-smo! Kar ti jo tako poduhaj, kakor smo jo mi! — je neje-voljno govoril Koševoj.

— Kaj bi se toliko prerekali! — je posegel vmes eden izmed kozakov: — Gremo na poveljstvo in konec!

— Spustite nas, kozaki! Če ne pri bogu, bomo streljali! — mu je zagotavljal vojak rudarskega videza.

Desetnik je skrušeno krilil z rokami:

— Ne moremo tega napraviti, bratec! Čeprav nas pobijete, vendar ne boste mogli uiti: tam v vasi stoji naša stotinja. . . .

Visoki, sključeni vojak je zdaj grozil, zdaj prigovarjal, zdaj začel ponižno prositi.

Ob koncu se je zasukal, potegnil iz umazane torbe steklenico, opleteno s slamo, priliznjeno pomignil Koševaju in zašepetal:

— Mi vam, kozaki, pustimo tudi denarce in pogledjte . . . nemško žganje . . . Doma so otročki, sam razumeš . . . Vse smo poskusili, hrepenenje nas je pognalo . . . Do kdaj še? . . . Gospod! . . . Ali nas res ne spustite? — Hlastno je potegnil iz golenice mehur, vzlet iz njega dve zmečkani krenki in jih začel vztrajno siliti Koševaju v roke. — Vzem, vzemi! Fej, dragi moj! . . . Nič ne misli . . . se bomo že pretolkli tudi tako! . . . Denar ni nič . . . brez njega laho-ko . . . Vzem! Še bom nabral.

Koševaja je žgala sramota, odšel je od njega, skril roke na hrbet, zmajeval z glavjo. Kri mu je siloma šinila v obraz, mu iztisnila iz oči solze: "Bešnjak me je podivil Kaj sploh počnem . . . sam sem zoper vojsko, ljudi pa držim, kakšno pravi-co neki imam? . . . Sto hudičev, kaj sem le zbrazdal! Kakšno pseto sem vendar!"

Stopil je k desetniku in ga odvedel vstran; ne da bi mu pogledal v oči, je dejal:

— Spustimo jih! Kaj misliš, Kličev? Spusti, za boga! . . . Desetnik je tudi blodil s pogledom, kakor da bi ta trenutek počel kaj sramotnega, in spre-govoril:

— Naj odidejo . . . Kaj, zlom-ka, pa naj počnemo z njim? Saj bomo nemara tudi mi kmalu v takem položaju . . . Kaj bi si tajili greh!

Obrnil se je proti vojakom in zavpil nejevoljno:

— Razbojniki! Ravnali smo z vami kakor s prijatelji, na vso moč vladno, vi pa ste nam dali denarja? Kaj mislite, da ga ima-

mo premalo, ka-li? — In zardel je. — Spravi možnjček, če ne, te spravim na poveljstvo! . . .

Kozaki so odšli vstran. Koševoj je pogledal na daljine, prazne vaške ceste in zavpil za odhajajočimi vojaki:

— Ej! Biki! Kam pa tišči-te na odprto? Tamle je gozdič, bo-dite čez dan v njem, ponoči pa dalje! Če vas zatme kaka druga postojanka — boste šli!

Vojaki so se ozirali naokrog, se neodločno stiskali in se ka-kor volkovi v umazano sivi ve-rigi potegnili v udor, zarasel s trepetljivkovjem.

(Dalje prihodnjik)

Ali ste naročnik "Enakopravnost"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

Sobo se odda v najem

POROČENEMU PARU ALI DVEMA DEKLETOMA
Si lahko tudi kuhate
1393 E. 51 St.

POSEBNOSTI NA JOPIČAH

Zenski vse-volneni
Cardigans

97c do 2.89

Oiroški vse-volneni

Pullovers

49c do 1.19

SE MNOGO DRUGIH POSEBNO-STI ZA VSO DRUŽINO.

Stone Knit Sales, Inc.

7500 STANTON AVE.

DVA BLOKA SEVERNO OD WOODLAND, OD E. 79 ST.

TRST DOBIL PRVI DENAR ZA SVOJO "OBNOVO"

WASHINGTON, 25. avg. — Šestorici evropskih držav je bila danes odobrena pomoč v okviru tako zvanega Marshal-lovega načrta.

Francija je dobila \$13,530,000, Avstrija \$5,125,475, zapadna Nemčija \$5,225,300, Grčija \$260,000, Norveška \$2,572,919, Trst pa \$250,000.

E. 174 St. OD LAKE SHORE BLVD.

Moderen semi-bungalow s 9 ve-likimi sobami; 2 spalnice in popol-na kopalnica spodaj; 3 spalnice, solnčna soba in dve popolni kopal-nici na drugemu nadst. Ta hiša je nenavadna in popolna v vseh oz-rih. Le nekaj izmed prednosti so: Avtomatična gorkota na sopro, najnovejši avtomatični grelec za vodo, shramba iz cedrovine; vde-lana pršna kopel, vdelana električna ledenica 12 kubičnih čevljev, posoda za uničenje odpadkov, stroj za pomivanje posode; izredno veli-ka električna peč, avtomatični stroj za pranje, električni sušilec perila. Vsaka soba ima sanitas papir na stenah, na stotine električnih izto-ko, odprto ognjišče in nešteto drugih posebnosti. Lota, ki je pri-bližno 80x200 čevljev, je lepo splani-rana ter ima mnogo velikih dreves za senco. To posestvo se proda po zmerni ceni, \$22,900. Za podrobnosti pokličite

KATHERINE J. WELTER

REALTOR

26500 LAKE SHORE BLVD.
RE 2000

Vas muči glavobol?

Nabavite si najboljše tablete proti glavobolu v naši lekarni. Cena 50c.

Mandel Drug

LODI MANDEL, Ph. G., Ph. C.

SLOVENSKI LEKARNAR

15702 WATERLOO RD.

Cleveland 10, Ohio

Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 do 10. zvečer.

Zaprta ves dan ob sredah

ZA ZANESLJIVO ZAVAROVALNINO

proti OGNJU—NEVIHTAM—AVTO POŠKODBAM, ITD., pokličite
JOHN ROZANCE—15216 Lucknow Ave

KEnmore 3662

PRODAJALEC ZEMLJIŠČ IN ZAVAROVALNINE

FORNEZ NE GORI? Čas je, da inštalirate kontrolo za znotranji zrak!

Sedaj je čas, ko vaš fornez ne gori, da se pripravite, da boste imeli prihodnjo jesen in zimo udobnost in ekonomijo "kontrolne znotranje-ga zraka!"

"Kontrola znotranjega zraka" vam bo nudila avtomatično kontrolo temperature potom termo-stata . . . čist, zdrav zrak . . . enakomerno toploto . . . prostost stitnosti in dela z fornezom . . . nižje stroške za kurivo in mnogo drugih pred-nosti.

Vprašajte vašega kontraktorja za grelni in ventilacijsko opremo o tem. On vam bo pregledal fornez, vam bo povedal kaj potrebujete, in vam dal brezplačni proračun o stroških. Storite to se-daj, ko imate dovolj časa, da izvršite delo predno nastopi mrzlo vreme.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE

"TEN O'CLOCK TUNES"

Pet dni na teden—od ponedeljka do petka
Zjutraj ob 10—WGAR in WICA

VSI NAJNOVEJŠI
KOMADI
VSI SLAVNI
ZVEZDNIKI

Zvečer ob 10—WHK